

DIGITÁLNY ATLAS „ŠKODCOVIA DREVÍN“

www.skodcoviadrevin.sk

NIKOLOV CH., ZÚBRIK M., KUNCA A. A KOLEKTÍV LOS

Prihlásenie | Registrácia

ATLAS ŠKODCOV

Stromy a kry

Úvod Fotogalérie Porovnanie druhov (0)

Hľadať OK

Like 641 Share

Atlas škodcov lesa Q

Úvod

Poznajete škodce stromov a kríkov vo vašom okolí. Urobte „prvý krok“ ku správnejmu určeniu pôvodcu vášho problému! Tento atlas vám pomôže orientovať sa v širokom spektre hmyzu, húb a iných škodcov ktoré môžu poškodzovať dreveniny a kry. Druhy sú zoradené podľa dreveniny na ktorej škodia, podľa miesta kde poškodenie spôsobujú, podľa toho či boli alebo ešte neboli na Slovensku zistené, podľa významnosti a ďalších vlastností. Tento atlas je určený majiteľom lesov, správcom a obhospodarovateľom lesov, správcom parkov, a mestskej zelene, majiteľom okrasných a úžitkových záhrad, distribútorom a predajcom okrasnej zelene, študentom a všetkým milovníkom lesa a prírody.

Obrázok 1 Digitálny atlas škodcov drevín

■ Potrebujete identifikovať hmyz, huby alebo iné organizmy, nachádzajúce sa na stromoch a kroch?

Pracovníci Lesníckej ochrannárskej služby sú autormi niekoľkých publikácií na determináciu škodcov drevín. Okrem knižných publikácií vyvinuli aj digitálny atlas škodcov.

V atlase nájdete široké spektrum hmyzu, húb a iných škodcov. Atlas popisuje takmer 500 druhov a je priebežne aktualizovaný. Druhy sú v atlase zoradené abecedne. Každý

škodca je popísaný na samostatnej karte. Informácie o škodcoch sa dajú jednoducho filtrovať podľa zvolených parametrov: podľa hostiteľskej dreveniny; podľa časti dreveniny, kde poškodenie spôsobujú; podľa významnosti a ďalších vlastností. Užívateľ jednoducho vyfiltruje druhy, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobili dané poškodenie.

Viac informácií ako používať digitálny atlas „Škodcovia drevín“ nájdete na:

<https://www.skodcoviadrevin.sk/uzitocne-informacie/ako-pouzivat-tento-atlas>

Zámerom atlasu je pomôcť orientovať sa v širokom spektre škodcov, ktoré môžu poškodzovať naše stromy a kry v lese, v záhradách, parkoch a pod. Použitá symbolika a text majú pomôcť k čo najrýchlejšej determinácii príčiny poškodenia. Pre overenie správnosti determinácie a pre získanie doplnujúcich informácií odporúčame siahnuť aj po ďalších zdrojoch informácií.

Karta každého škodcu obsahuje stručný opis daného druhu, symptómy, hostiteľské dreveniny, miesto poškodenia, významnosť druhu, kategóriu škodcu a ďalej informáciu, či bol alebo nebol výskyt daného druhu zaznamenaný na Slovensku, ako aj údaj, či ide o domáci alebo invázny druh (obr. 2).

Karta druhu obsahuje jednu alebo viacero fotografií s krátkym popisom. Na hlavnej stránke sa zobrazujú len časť fotografií. V prípade, že sa na stránke organizmu nachádza viac

fotografií, je potrebné otvoriť galériu „zobraziť celý album“.

V prípade, ak užívateľ nie je schopný identifikovať škodcu alebo príčinu poškodenia, škodcu identifikujú pracovníci LOS a informáciu o danom škodcovi pošlú emailom späť zadávateľovi.

Údaje a fotografiu poškodenia / škodcu je možné zadať cez formulár na linku <http://www.skodcoviadrevin.sk/urcime-skodcu>, ktorý je prístupný na domovskej stránke (obr. 3).

V prvom kroku zadávateľ označí do mapy lokalitu, kde škodcu objavil. V ďalšom kroku je pre identifikáciu škodcu potrebné nahrat jeho fotografiu. Kvalita a detail fotografie sú rozhodujúce pre správnu determináciu. Celkovo je možné nahrat 4 fotky. Ďalej zadávateľ vloží kontaktné údaje, hosťovskú drevinu a časť, na ktorej sa vyskytuje (kmeň, listy...). Nie je potrebné zadávať celé meno, ani iné osobné údaje. Dôležitá je emailová adresa a „nick“, ktorým Vás oslovia zamestnanci LOS po determinácii. Svoj dotaz aj dotazy iných užívateľov nájdete tu: <https://www.skodcoviadrevin.sk/zoznam-ziadosti>.

V roku 2021 bude spustená aj offline verzia atlasu, ktorú momentálne pracovníci LOS pripravujú. Túto verziu bude možné stiahnuť do telefónu a bude prístupná aj na miestach bez pokrytia internetového signálu.

Podakovanie

Práca vznikla vďaka finančnej podpore v rámci projektov APVV-0707-12, APVV-14-0567, APVV-15-0531, APVV15-0348, APVV-19-0116 a APVV-19-0119 financovaných agentúrou APVV a projektu „SLOVLES“ – projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301). Práca ďalej vznikla vďaka projektu „Zvyšovanie úrovne ochrany kritickej infraštruktúry – výskum nových, ekologicky akceptovateľných metód boja so škodcami lesa na území v správe podniku Vojenské lesy a majetky SR, š. p.“ ktorý je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

ATLAS ŠKODCOV
Stromy a kry

Úvod Fotogaléria Porovnanie druhov (0) OK

Zoznam škodcov Hmyz Huby Invázne druhy **Určenie príčiny poškodenia**

« Späť na výpis

Lykožrút smrekový

Ips typographus

Popis druhu

Imágo je valcovitého tvaru, hnedočierneho sfarbenia, dĺžky 4,2 - 5,5 mm. Krovky sú zakončené zrázom s matnou priehibinou, so 4 pámi zubov na jej okraji. Imága nalietavajú hlavne na ležiace zlomy, vývraty, chradnúce a oslabené smrek. Pri premožení tiež na zdravé stromy. Najprv vniká pod kôru samiček, za ním prichádzajú 2 - 3 samičky, ktoré vyhrývajú v lyku 6 - 12 cm dlhú materskú chodbu v smere osi kmeňa a na jej obidvoch stranách ukladajú do zárezov vajíčka. Z nich vyliahnuté larvičky vyhrývajú kolmo na materskú chodbu svoje chodby. Pri silnom napadnutí dochádza k celkovej deštrukcii lyka. Má 2-3 rojenia v roku. Najviac sú ohrozené smrekové porasty nad 60 rokov, poškodené vetrovými a snehovými polomami, resp. oslabené suchom, hubovými ochoreniami a pod. Imága vykonávajú v korunne smreka zrelostný žer – vyhrývajú v lyku parohovité chodby.

Symptóm

Požerky pod kôrou stromov.

Ohrozené dreviny: Smrek

Miesto poškodenia: Kmeň

Významnosť: Veľmi významný

Kategória škodcov: Hmyz

Zistený na Slovensku: Áno

Invázny druh: Nie

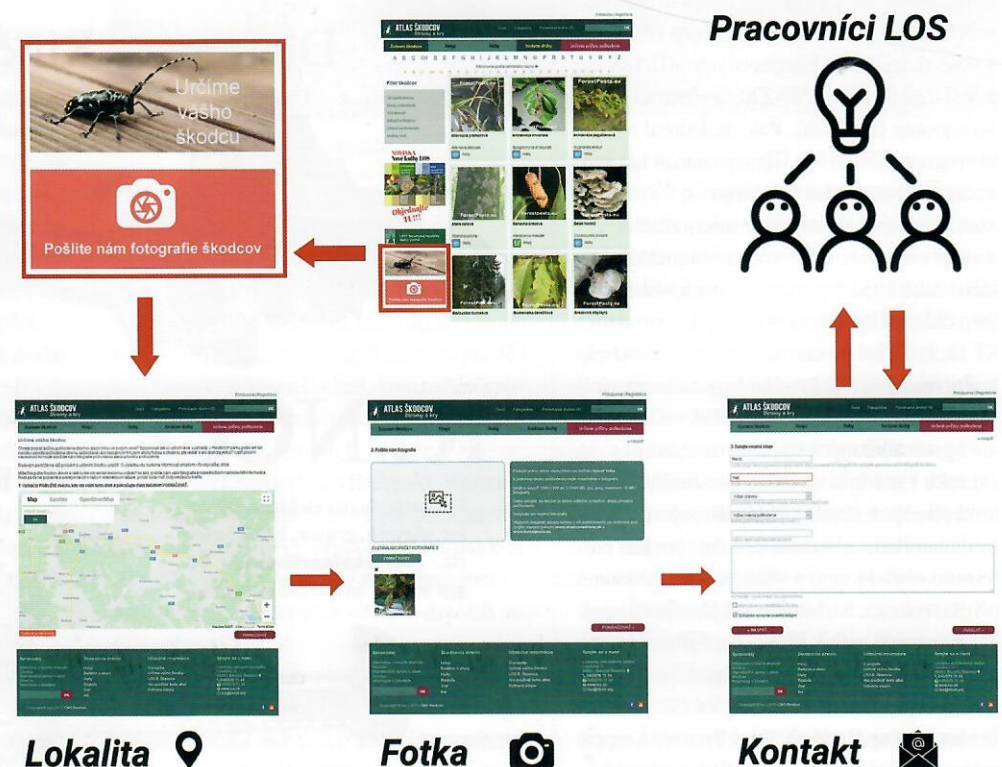
AK sa ti to páči, daj vedieť aj ostatným z ZDIELAJ

Zobrazit celý album

Vlož na porovnanie

Určime vášho škodcu

Obrázok 2 Karta škodcu s opisom a fotografiami

Obrázok 3 Pomoc pri identifikácii škodcu